



Sygn. akt I UK 70/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania W. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 kwietnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. nie obciąża ubezpieczonego kosztami zastępstwa
procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 sierpnia 2016 r., III AUa (...), po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodka Zamiejscowego w R. z 9 września 2013 r., IX U (...), przyznający W. R.

(wnioskodawcy) prawo do emerytury pomostowej od 7 września 2013 r. w wyniku zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. (organ rentowy) odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury pomostowej, w ten sposób, że odwołanie oddalił i obciążył wnioskodawcę kosztami postępowania.

Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że po 1 stycznia 2009 r. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656 ze zm., dalej jako ustawa o emeryturach pomostowych), gdyż nie był on zgłoszony do ubezpieczenia wypadkowego jako pracownik wykonujący pracę w warunkach szczególnych, pracodawca nie wymienił sporego okresu pracy (od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r.) jako pracy w warunkach szczególnych, a z zeznań świadków wynika, że w spornym okresie wnioskodawca wykonywał nie tylko prace spawalnicze ale także prace montażowe.

Sąd Apelacyjny wskazał, że dla nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych wnioskodawca musiałby wykazać, że na dzień 1 stycznia 2009 r. posiada 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, zaś dla nabycia praw do takiej emerytury w oparciu o art. 4 wnioskodawca musiałby wykazać, że po 1 stycznia 2009 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że wprawdzie w spornym okresie wnioskodawca wykazał, iż wykonywał prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym oraz prace montażowe przy rurociągu w szybie, ale nie były to prace w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych lub też prace te nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z powyższym, skoro wnioskodawca nie wykazał, że po 1 stycznia 2009 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, to nie spełnia przesłanki z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych wnioskodawca nie

legitymował się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, nie spełnił także przesłanki, warunkującej nabycie prawa do emerytury w oparciu o art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł wnioskodawca, zaskarżając go w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę decyzji organu rentowego i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury pomostowej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi Apelacyjnemu sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania. Wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego, czyli poz. 2 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych przez jego błędne niezastosowanie, mimo spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek zakwalifikowania jego pracy w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r. jako pracy w warunkach szczególnych, wymienionej pod poz. 2 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, czyli pracy udostępniającej, związanej z urabianiem materiałów skalnych co pozostawało w bezpośrednim związku przyczynowym z wynikiem sprawy, doprowadzając do niezasadnego przyjęcia, że w przypadku wnioskodawcy nie zostały spełnione przesłanki, uprawniające go do emerytury pomostowej.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy okazała się bezzasadna. Zaskarżonemu wyrokowi wnioskodawca zarzucił naruszenie poz. 2 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych w związku z art. 3 ust. 1 oraz art. 4 pkt 6 tej ustawy przez niezastosowanie polegające na tym, że praca wnioskodawcy wykonywana w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r. nie została uznana za „prace udostępniające związane z urabianiem minerałów skalnych”, w rozumieniu poz. 2 załącznika nr 1 do ustawy. W uzasadnieniu zarzutu wnioskodawca podniósł, że w spornym okresie wykonywał prace spawalnicze przy rurociągu klimatycznym 300 oraz prace montażowe w szybie (zabudowa podpór, konsol, zasuw). Jego zdaniem prace te są pracami udostępniającymi związanymi z urabianiem

minerałów skalnych, ponieważ bez wykonania tych prac nie jest możliwa eksploatacja i urabianie minerałów skalnych. Prace te miały na cel udostępnienie podziemia dla celów wydobywania przez stworzenie odpowiedniej infrastruktury i jej zabudowę.

Z przedstawionego przez wnioskodawcę opisu wykonywanych prac wynika jednoznacznie, że nie są to prace, o które chodzi w poz. 2 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Pod pozycją tą wymieniono dwa rodzaje pracy w warunkach szczególnych: prace udostępniające związane z urabianiem minerałów skalnych oraz prace eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych. Kluczowe dla zaliczenia pracy wykonywanej po 3 grudnia 2008 r. do pracy w warunkach szczególnych jest więc wykonywanie czynności, które można kwalifikować jako udostępnianie złóż lub eksploatację złóż minerałów skalnych (i tylko skalnych), które dodatkowo muszą być związane z ich urabianiem. Pracą, o której mowa pod tą pozycją nie jest praca polegająca na samym udostępnianiu złoża, a zatem wykonywaniu wszelkich czynności przygotowawczych, które następnie pozwolą na eksploatację minerałów skalnych. Udostępnienie musi być bowiem związane z urabianiem minerałów przez pracownika wykonującego takie prace.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną wnioskodawcy. Ponieważ odpowiedź organu rentowego na skargę w ogóle nie odnosi się do kwestii objętych podstawami skargi (to jest kwalifikacji pracy wnioskodawcy jako pracy, o której mowa pod poz. 2 załącznika nr 1), Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

r.g.